

Sygn. akt VI U 890/13

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 10 grudnia 2013 r.

Sąd Okręgowy w Bydgoszczy VI Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący SSO Janusz Madej

Protokolant st. sekr. sądowy Dorota Hańc

po rozpoznaniu w dniu 10 grudnia 2013 r. w Bydgoszczy

na rozprawie

odwołania **J. D.**

od decyzji **Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w B.**

z dnia 7 lutego 2013 r. znak (...)

w sprawie: **J. D.**

przeciwko: **Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych**

Oddziałowi w B.

o emeryturę

I zmienia zaskarżoną decyzję w ten sposób, że przyznaje ubezpieczonemu J. D. prawo do emerytury od dnia (...)

II nie stwierdza odpowiedzialności Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w B. za nieustalenie ostatniej okoliczności niezbędnej do wydania decyzji.

Na oryginale właściwy podpis.

Sygn. akt VIU 890/13

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 7 lutego 2013 roku Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w B. odmówił przyznania ubezpieczonemu J. D. prawa do emerytury w oparciu o przepis art. 184 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz.U. z 2009 r. Nr 153, poz. 1227 ze zm.). W uzasadnieniu decyzji organ rentowy wskazał, iż ubezpieczony udokumentował 34 lata, 5 miesięcy i 16 dni stażu. Organ rentowy nie uwzględnił do okresów pracy w szczególnych warunkach okresu zatrudnienia w (...) Przedsiębiorstwie Budownictwa (...) od 6.08.1973 r. do 5.05.1991 r. ponieważ ubezpieczony nie przedłożył prawidłowego świadectwa wykonywania prac w szczególnych warunkach. Z tego względu nie było możliwe przyznanie mu prawa do wcześniejszej emerytury.

Odwołanie od powyższej decyzji złożył ubezpieczony, który wniósł o przyznanie mu prawa do emerytury. W uzasadnieniu odwołania ubezpieczony wskazał, iż dysponuje wymaganym 15 - letnim stażem pracy w szczególnych

warunkach. W okresie od 6.08.1973 r. do 5.05.1991 r. będąc zatrudnionym w (...) Przedsiębiorstwie Budownictwa (...) wykonywał pracę spawacza.

W odpowiedzi na odwołanie ubezpieczonego organ rentowy wniósł o jego oddalenie, podtrzymując argumentację zawartą w zaskarżonej decyzji.

Sąd ustalił i zważył, co następuje:

Powód J. D. urodzony w dniu (...) roku, złożył w dniu 23 stycznia 2013 r. wniosek o przyznanie prawa do emerytury. Bezsprzeczne jest, iż udokumentował on staż ubezpieczeniowy w wymiarze 34 lat, 5 miesięcy i 16 dni. Wnioskodawca złożył wniosek o przekazanie środków zgromadzonych na rachunku w OFE na dochody budżetu państwa.

Organ rentowy nie uwzględnił do stażu pracy w warunkach szczególnych okresu zatrudnienia powoda na stanowisku spawacza w (...) Przedsiębiorstwie Budownictwa (...) w B..

Z akt osobowych powoda oraz znajdujących się w aktach rentowych świadectw pracy i książeczki spawacza wynika, że ubezpieczony w dniu 13 czerwca 1972 roku uzyskał uprawnienia spawalnicze. Był zatrudniony w (...) Przedsiębiorstwie Budownictwa (...) w okresie od 6.08.1973 r. do 5.05.1991 r. na stanowisku spawacza. W okresie od 11.01.1981 r. do 15.01.1982 r. został oddelegowany do pracy na budowie eksportowej w ZSRR gdzie również był zatrudniony jako spawacz.

Z zeznań świadków S. K., K. P. wynika, iż w w/w Przedsiębiorstwie przez cały okres zatrudnienia powód pracował na stanowisku spawacza. Wykonywał wyłącznie prace spawalnicze. Prace przygotowawcze związane z przygotowaniem elementów, przyniesieniem ich z magazynu czy też ułożeniem i docięciem zabierały stonkowo niewielką ilość czasu. Powód spawał konstrukcje budowlane, hangary, piece. Przez okres około półtora roku powód przebywał na kontrakcie w ZSRR, przy czym wówczas wykonywał również prace spawalnicze.

Dowód: zeznania świadków S. K. (k. 22 akt), K. P. (k. 22 akt), przesłuchanie powoda (k. 23 akt), akta osobowe, świadectwo pracy k. 7 akt ZUS

Przepisy rozporządzenia wykonawczego z 7 lutego 1983 r., które nadal zachowały swoją moc na warunkach określonych w art. 32 ust. 4 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. Nr 162, poz. 1118 ze zm.), mają zastosowanie do wszystkich pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze. Zgodnie z § 2 tego rozporządzenia, okresami pracy uzasadniającymi prawo do świadczeń na zasadach określonych w rozporządzeniu są okresy, w których praca w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze jest wykonywana stale i w pełnym wymiarze czasu pracy obowiązującym na danym stanowisku, a okresy te stwierdza zakład pracy, na podstawie posiadanej dokumentacji, w świadectwie wykonywania prac w szczególnych warunkach, wystawionym według wzoru stanowiącego załącznik do przepisów wydanych na podstawie § 1 ust. 2 rozporządzenia, lub w świadectwie pracy. Obowiązujące normy prawne w sposób jednoznaczny rozstrzygają, jakie środki dowodowe mogą stanowić podstawę do ustalenia konkretnych okoliczności w postępowaniu przed organem rentowym. W związku z tym organ rentowy, rozpoznając wniosek w sprawie prawa do emerytury z tytułu zatrudnienia w szczególnych warunkach, może uwzględnić wyłącznie te okresy pracy w szczególnych warunkach, które zostały udowodnione za pomocą dokumentów. Dokumenty te są dla organu rentowego wiążące nie tylko w pozytywnym, ale i w negatywnym tego słowa znaczeniu. Oznacza to, że z jednej strony przedłożone zaświadczenie jest dowodem na fakt wykonywania przez zainteresowanego pracy w szczególnych warunkach, a z drugiej strony brak takiego zaświadczenia uniemożliwia ustalenie tej okoliczności za pomocą innych środków dowodowych. W przypadku, gdy zainteresowany wykaże, że nie może przedstawić zaświadczeń potwierdzających okresy wykonywania pracy w szczególnych warunkach z przyczyn od siebie niezależnych, art. 472 i 473 k.p.c. umożliwiają ustalenie tych okoliczności w drodze postępowania odwoławczego przed sądem pracy i ubezpieczeń społecznych. Zgodnie z ww. artykułami w postępowaniu w sprawach z zakresu prawa pracy i ubezpieczeń społecznych każdy fakt mający wpływ na prawo do świadczenia lub jego wysokość może być dowodzony wszelkimi środkami, które sąd uzna za pożądane, a ich dopuszczenie za celowe. Sąd nie jest związany środkami dowodowymi

określonymi dla dowodzenia przed organem rentowym. Zaliczenie nie udokumentowanych, spornych okresów pracy w szczególnych warunkach do stażu pracy uprawniającego do wcześniejszej emerytury wymaga dowodów nie budzących wątpliwości, spójnych i precyzyjnych. Na podstawie powyższego nie ulega wątpliwości, że w postępowaniu o świadczenie emerytalno-rentowe dopuszczalne jest – jak wyjaśnił Sąd Najwyższy w uchwale z 27 maja 1985 r. (III UZP 5/85) – przeprowadzenie przed sądem pracy i ubezpieczeń społecznych dowodu z zeznań świadków na okoliczność zatrudnienia w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze, jeżeli zainteresowany wykaże, że nie może przedstawić zaświadczenia zakładu pracy z powodu jego likwidacji lub zniszczenia dokumentów dotyczących zatrudnienia. Okres pracy w warunkach szczególnych można również ustalić w postępowaniu sądowym na podstawie zeznań świadków i akt osobowych.

Sąd uznał zeznania świadków za wiarygodne. Świadczenie dokładnie opisali charakter pracy wykonywanej przez wnioskodawcę, ponadto w tym samym czasie byli zatrudnieni w tym samym przedsiębiorstwie co powód. Zarówno świadectwa pracy jak i dokumenty zawarte w aktach osobowych potwierdzają przedstawione powyżej zeznania i dają podstawę do zaliczenia spornego okresu do okresu pracy w szczególnych warunkach, których wykonywanie uprawnia do niższego wieku emerytalnego. Wykonywana przez powoda praca wymieniona jest w wykazie "A" dziale XIV poz. 12 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz. U. Nr 8 z 1983 r., poz. 43.) Również okres wykonywania przez ubezpieczonego pracy na budowie eksportowej podlegał uwzględnieniu jako okres pracy w warunkach szczególnych, bowiem ubezpieczony na budowie eksportowej był zatrudniony jako spawacz. Skoro przepisy ustawy uznają okres zatrudnienia obywateli polskich za granicą w zakładach, do których zostali skierowani w ramach współpracy międzynarodowej za okres składkowy, to jeśli w tych okresach wykonywana była praca wymieniona w wykazach do rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz. U. Nr 8, poz. 43 ze zm.), jest on uwzględniany przy ustalaniu prawa do emerytury w obniżonym wieku emerytalnym z tytułu pracy w szczególnych warunkach. (-tak też Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 9 czerwca 2010 roku, sygn. akt II UK 41/10, LEX nr 611424)

Ponieważ zaliczenie wymienionego wyżej okresu spowodowało, że odwołujący spełnia warunki konieczne do przyznania emerytury określone w art. 32 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. 1998 r. Nr 162 poz. 1118) i w § 4 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz. U. Nr 8 z 1983 r., poz. 43 ze zm.), należało uznać, że ubezpieczony spełnił wszystkie warunki do przyznania mu emerytury.

Kierując się powyższym Sąd na podstawie art. 477¹⁴ § 2 k.p.c. w punkcie 1 wyroku zmienił decyzję Zakładu Ubezpieczeń Społecznych i przyznał ubezpieczonemu prawo do emerytury od dnia(...)r., tj. daty ukończenia wieku 60 lat.

Zgodnie z § 2 ust 1 ust 2 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach i szczególnym charakterze okresami pracy uzasadniającymi prawo do świadczeń na zasadach określonych w rozporządzeniu są okresy, w których praca w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze jest wykonywana stale i w pełnym wymiarze czasu pracy obowiązującym na danym stanowisku pracy. Okresy te stwierdza zakład pracy, na podstawie posiadanej dokumentacji, w świadectwie wykonywania prac w szczególnych warunkach, wystawionym według wzoru stanowiącego załącznik do przepisów wydanych na podstawie § 1 ust. 2 rozporządzenia, lub w świadectwie pracy. Ponieważ w postępowaniu przed organem rentowym dokumenty o jakich stanowi § 2 ust 2 pkt 2 rozporządzenia nie zostały przedstawione, Zakład Ubezpieczeń Społecznych nie mógł dokonać ustaleń pozwalających na przyznanie dochodzonego świadczenia.

Z tego względu należało stwierdzić, że organ rentowy nie ponosi odpowiedzialności za nieustalenie ostatniej okoliczności niezbędnej do wydania decyzji.

SSO Janusz Madej